

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJH DOGAĐAJA U SVETU NAFTE I GASA

13. decembar 2013

[VIŠE](#)

[IEA: VIŠAK RAFINERIJA](#)

[BAKU-NOVOROSIJSK SE GASI](#)

[EU: BIOGORIVA BEZ REŠENJA](#)

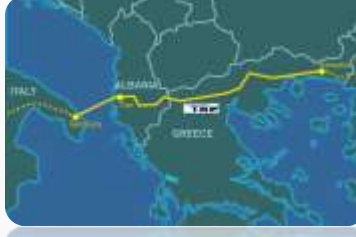
[DRŽAVA SMANJUJE UDEO?](#)

POSLEDNJA VEST:
[ETINGER PREGOVARA O JUŽNOM TOKU](#)

[JUŽNI TOK: PRVI KOMPRESOR](#)

[TAP – IAP MEMORANDUM](#)

[RUMUNIJA ODLAŽE AKCIZU](#)

December 11, 2013, 8:44 a.m. ET

North Sea Oil Output Seen 4% Lower in January Than December

LONDON – Količina sirove nafte koja će biti ispumpana iz polja u Severnom moru u januaru 2014. biće za bezmalo 4% manja od one u decembru, objavljuje *Wall Street Journal* pozivajući se na utovarne liste. Pri tom će najveći pad zabeležiti Brent nafta, sa kojom će svega pet utvoara biti obavljeno u januaru, u odnosu na sedam planiranih za decembar, dodaje dnevnik i navodi da je u celini proizvodnja nafte u Severnom moru u padu. Do danas je iz britanskog podmorja proizvedeno 41 milijarda barela nafte i gasa, dok je u poljima preostalo manje od pola od te količine. Brent se koristi kao reper za određivanje cena više od polovine nafte u svetu, pa se sa trendom pada proizvodnje severnomorske nafte na tržištu nameće pitanje potrebe pronalaženja novog naftnog tržišnog brenda, konstatuje WSJ.

LONDON – Međunarodna agencija za energiju (IEA) u decembarskom izveštaju za naftno tržište najavljuje nova zatvaranja rafinerija u 2014. godini „usled otvaranja novih kapaciteta i povećanja proizvodnje goriva koja se ne procesuiraju u naftnim rafinerijama“. Kapaciteti za preradu sirove nafte ove godine će se uvećati za neto 1,1 milion barela na dan (mbd) i za dodatnih 1,2 mbd u 2014., procenjuje agencija. „lako je rast kapaciteta u skladu sa projektovanim globalnim rastom potrošnje goriva u 2013-14., u praksi je povećana potražnja zadovoljavana isporukama goriva koje je išlo mimo rafinerijskog sistema – u prvom redu

prirodnim gasom i biogorivima“, piše u izveštaju. „U 2014. proizvodnja tečnih derivata prirodnog gasa (koji se generalno ne procesuiraju u rafinerijama) većaće se za 550.000 bd, dok će proizvodnja biogoriva porasti iduće godine za dodatnih 60.000 bd, pošto je u ovoj godini uvećana za 120.000 bd. Time će svega 45% od projektovanog rasta potrošnje goriva poticati iz naftnih rafinerija, konstatuje IEA. Agencija je istovremeno skresala procenu rasta globalne prerade sirove nafte za 330.000 bd u 4.kvartalu ove godine zbog izuzetno niske prerade u Evropi i slabije od projektovane u ne OECD zemljama Azije i Latinske Amerike. IEA takođe upozorava da se OECD države mogu ove zime suočiti sa manjkom mazuta, obzirom na osetno manje zalihe srednjih destilata u odnosu na prethodne godine. *Reuters*

ШТА ПОКРЕЋЕ
ТАТИН АУТО?

Енергија живота

NIS

GAZPROM NEFT

LONDON – Od februara iduće godine biće konačno zatvoren 250 km dug naftovod između Azerbejdžana i ruskog crnomorskog eksportnog terminala Novorosijsk, piše 12. decembra **Platts** uz ocenu da je Baku „izgleda, barem za sada, u stanju da organizuje izvoz svoje nafte bez ruske opcije“. Agencija potseća da je spor oko ovog naftovoda počeo u maju, kada je Rusija otkazala sporazum sa Bakuom, jer je azerbejdžanska strana osetno skresala ugovoreni transport tim pravcem. Transnjeft je iza toga ponudio Bakuu nove uslove vezane za transportnu tarifu i količine, što je Azerbejdžan odbio.

Tada je ruska kompanija odlučila da reaguje tvrdo i objavi zatvaranje naftovoda u februaru 2014. Baku je, međutim, u međuvremenu nastavio sa uvećanjem transporta izvozne nafte pravcem Baku-Tbilisi-Čejhan na bezmalo 700.000 barela na dan ugovorenih za decembar, dok je izvoz preko Crnog mora pao na oko 100.000 bd.

BRISEL – EU ministri energije nisu u četvrtak prihvatili kompromis za ograničenje udela biogoriva iz prehrambenih sirovina na 7% ukupne potrošnje, posle čega je komesar za energiju Ginter Etinger konstatovao da je to pobeda za OPEC i Rusiju, javlja **EurActiv**.

BRISEL – Britanija je predložila Briselu način smanjenja EU ciljeva za obnovljivu energiju za 2020. tako što bi se doprinos efekata biogoriva računao dvostruko: u ukupnom cilju za OIE i u okviru pod-cilja udela biogoriva u sektoru transporta, saznaje **Reuters** uvidom u dokument koji je dostavila vlada u Londonu. To bi smanjilo na 19,6% opšti EU cilj od 20% udela OIE u energetsom miksu, što donosi godišnju uštedu u investicijama u OIE od 5,4 milijarde evra do 2020., navode britanski analitičari. EU je 2008. odredila cilj da udeo goriva iz obnovljivih izvora u saobraćaju 2020. dostigne 10% ukupne potrošnje, kao deo opšteg cilja za OIE od 20%. Komisija je prošle godine predložila postavljanje ograničenja za biogoriva prve generacije na 5% ukupne potrošnje u sektoru transporta, što je izazvalo žestoke proteste u EU sektoru biogoriva, čiji godišnji promet iznosi oko 13 milijardi evra.

BEČ – Austrijska konzervativna Narodna partija (OVP) uslovljava ulazak u koaliciju sa socijaldemokratama dodatnom prodajom državnog udela u velikim kompanijama, među kojima i u energetskej grupi OMV, prenosi 9. decembra **Reuters**. Stavovi o tome približili su se u pregovorima prethodnog vikenda, što bi moglo voditi ispunjenju želje socijaldemokrata da formiraju vladu pre božićnih praznika. OVP želi da smanji državni udeo u OMV-u, Telekomu i Pošti na 25 plus jednu akciju, što bi otvorilo fondove za investicije i eliminsalo strukturalni budžetski deficit do 2016. Smanjenje udela državnog holdinga OelAG od 31,5% u OMV-u mogao bi iskomplikovati dogovor sa investicionim fondom IPIC iz Abu Dabija, koji je vlasnik 24,9% austrijske naftne kompanije sa pravom da bude konsultovan u slučaju bilo kakve promene vlasničke strukture u holdingu.

BRISEL – Savet ministara EU usvojio je plan izuzeća kompletnog uvoza avio goriva od uvoznih carina počev od 2014., saopšteno je u ponedeljak. Predlog suspenzije carina na avio-gorivo iznela je prošlog meseca Evropska komisija. Avio-gorivo čini 35-40 odsto operativnih troškova vazduhoplovnih kompanija. **Platts**

MOSKVA - Ruska proizvodnja nafte premašiće predviđanja za 2013. godinu i dostići 520 miliona tona, objavio je ruski ministar energetike Aleksandar Novak. To će biti za 1 odsto iznad 516 mil. tona proizvedenih u 2012, rekao je on. Ranije je bilo planirano da se u 2013. godini proizvede 505 - 510 miliona tona nafte. Ministar Novak rast proizvodnje pripisuje novoj politici podsticaja i početku proizvodnje na novim poljima, javlja ruski portal **Oil and Gas Eurasia**.

MOSKVA – Ruski milijarder Mihail Gucerjev (foto) gradi novu naftnu kompaniju, putem

kupovina i konsolidacija poslova, objavio je u ponedeljak moskovski dnevnik **Kommersant**. Kompanija pod imenom Neftisa već poseduje proizvodne poslove u vrednosti oko dve milijarde dolara, dodaje list. Gucerjev, čije bogatstvo Forbes procenjuje na tri milijarde dolara, osnivač je i suvlasnik naftne kompanije Russneft. Neftisa je registrovana još 2008. i na nju su preneti neki poslovi Russnefta, kao i nekoliko novih poslova koje je Gucerjev kupio poslednjih meseci, tvrde novine.

GORIVO NOVE GENERACIJE

Njima je potrebno gorivo, a Vama maksimalna snaga.

HJUSTON – Američki naftni gigant Chevron planira da utroši bezmalo 40 milijardi dolara u kapitalnim investicijama u 2014. kada treba da počne velike projekte tečnog prirodnog gasa u Australiji i da nastavi sa istraživanjima na prostorima Severne Amerike i Afrike, piše 12. decembra portal upstream.online. Oko 90% tih sredstava, ili 35,8 mlrd.\$, otići će u poslove istraživanja i proizvodnje nafte i gasa, a svega 8% kompanija će usmeriti u downstream sektor.

OSLO – Kompanija Statoil u partnerstvu sa firmama Eni Norve i Petoro pronašla je u prospektu Skavl u podnožju Barencovog mora ležište prirodnog gasa debljine 22 metra i nafte, visine 23 metra u formaciji

Jurassic Tubaen, kao i sloj od 133 metara nafte u formaciji Triassic Fruholmen, saopštio je 9. decembra norveški naftno-gasni kolos. Statoil procenjuje nalazište Skavl na 20 do 50 miliona proizvodljive nafte, dok ležište u formaciji Fruholmen zahteva pre procene dodatna ispitivanja. oilonline.com

PRIRODNI GAS

BRISSEL – EU komesar za energiju posetiće u januaru Moskvu i u ime zemalja članica i Srbije pregovarati o izmenama njihovih bilateralnih ugovora o Južnom toku koje su potpisale sa

Rusijom, rekao je Ginter Etinger u četvrtak u Briselu posle dogovora postignutog sa ministrima energije država kroz koje će gasovod prolaziti. “Dobili smo mandat od tih zemalja članica i Srbije, koja primenjuje EU zakone u oblasti energije, da u njihovo ime pregovaramo sa ruskim partnerima”, kazao je Etinger. Pozivajući se na izvore iz komisije, [Glas Rusije](http://glasrusije.com) navodi da nije jasno

hoće li Etingera u pregovorima u Moskvi pratiti i predstavnici zemalja, a dodaje da će se sporna pitanja rešavati u paketu. Etinger je, takođe, odbacio optužbe da je EK bila naklonjenija projektu Severni tok, izjavivši da je taj projekat „dobio privremeno izuzeće od odredbi Trećeg energetskeg paketa jer je to zatražio, što nije slučaj sa Južnim tokom“, javlja [bugarska TV](http://bugarska.tv).

BUDIMPEŠTA – „Jedan sporazum vezan za planiranje mađarske deonice gasovoda Južni tok“, potpisan je u sredu u Budimpešti u okviru razgovora premijera Viktora Orbana sa predsednikom Gasproma Aleksejem Milerom, javila je 12. decembra mađarska novinska agencija **MTI**. U vesti se navodi da su sporazum potpisali zajednička rusko-mađarska kompanija South Stream Transport Hungary, državna elektroenergetska firma MVM i jedan neimenovani međunarodni konzorcijum.

MOSKVA – Postavljanje prve gasne kompresorske jedinice (GCU) gasovoda Južni tok, u kompresorskoj stanici Ruskaja u regionu Krasnodar počelo je prošlog petka (foto), saopšteno je 9. decembra iz Gasproma. GCU ruske proizvodnje ima kapacitet 32 MW i prva je od 14 jedinica ukupne snage 448 MW koje će biti postavljene u stanici i moći godišnje da upumpavaju u četiri cevi gasovoda, u 900 km dugoj sekciji ispod Crnog mora, ukupno 63 milijarde kubika prirodnog gasa.

BRATISLAVA - Ukrajina i Slovačka postigle su dogovor oko uslova snabdevanja gasa reverzibilnim tokom od zapada na istok, iz EU, preko slovačkog gasovodnog sistema, javlja 12. decembra **Bloomberg**. Memorandum će biti potpisan narednih dana, rekao je za preko telefona portparol slovačke gasovodne kompanije Eustream Vahram Čugurjan, što je potvrdio i slovački ministar energije Eduard Stavicki. „Postigli smo načelni dogovor, pa je sada na ukrajinskoj strani da odredi datum“, rekao je Čugurjan. On je dodao da su tim povodom zaokruženi i razgovori sa Evropskom komisijom.

BEČ – OMV i Gazprom postigli su privremeni dogovor oko njihovog međusobnog dugoročnog gasnog ugovora, saopšteno je u ponedjeljak iz austrijske naftno-gasne kompanije. U saopštenju se navodi da je dogovor OMV-ove podfirmе za trgovinu gasom, EconGas, „retroaktivno efektivan

od 1. aprila 2013. i podrazumeva da uslovi u dugoročnom ugovoru budu izmenjeni tako da odražavaju trenutne uslove na evropskim (spot) gasnim tržištima, uz mogućnost dodatnih korekcija ugovorenih uslova u skoroj budućnosti“. OMV nije želeo da dodatno objavljuje pojedinosti iz dogovora „zbog njihovog poverljivog karaktera“, objavilo je glasilo bečke berze **boerse.express**.

BIŠKEK – Parlament Kirgistana odorio je 11. decembra većinom glasova prodaju tamošnje državne gasne kompanije ruskom Gaspromu po simboličnoj ceni od jedan dolar, uz preuzimanje dugovanja od 40 miliona dolara i obavezu investiranja 610 miliona dolara u modernizaciju gasovodne mreže Kirgigasa. **RIA Novosti**

BAKU – Prvi tenderi za gradnju Transjadranskog gasovoda (TAP) biće raspisani u 2014. godini, kako bi izgradnja počela u 2015., saopšteno je u sredu iz TAP konzorcijuma. **EurActiv** navodi da iz TAP-a još nisu saopšteni potencijalni snabdevači, niti očekivani ukupni troškovi gradnje

gasovoda, koji bi trebalo da uključi 55.000 ljudi u tri države – Grčkoj, Albaniji i Italiji. Procenjena cena grčke sekcije je oko 1,5 milijardi evra, a albanske milijardu, prenosi agencija. Konzorcijum azerbejdžanskog gasnog polja Šah Deniz, koji predvodi BP, a partneri su domaći SOCAR i norveški Statoil, trebalo bi 17. decembra da objavi finalnu

investicionu odluku (FID) za drugu fazu razvoja tog projekta iz koga će se proizvedeni gas transportovati TAP-om do Evrope.

ZAGREB - Memorandum o razumevanju između Azerbajdžana, Albanije, BiH, Hrvatske i Crne Gore o saradnji u realizaciji Jonsko-jadranskog gasovoda u sklopu projekta Transjadranskog gasovoda (TAP) u jugoistočnoj Evropi potpišaće početkom iduće nedelje u Bakuu ministri privreda tih zemalja, u prisustvu premijera, među ostalim i hrvatskog Zorana Milanovića, saopšteno je u četvrtak iz vlade u Zagrebu. Milanović, koji će u Bakuu boraviti u ponedjeljak i utorak, učestvovaće i na svečanosti donošenja konačne investicione odluke konzorcijuma za projekat Shah Deniz 2, prenosi *Energetika-net*.

ZAGREB - Ministar privrede Hrvatske Ivan Vrdoljak rekao je 10. decembra za *Bloomberg* da Zagreb nudi Mađarima ključnu poziciju u Ini, mesto predsednika uprave, ali bez dosadašnjeg prava veta. Prema upravljačkom modelu koji predlaže Hrvatska, svaka strana imala bi tri člana uprave, ali bi se strateške odluke donosile jednoglasno. "Imamo dve opcije. Ili ćemo se dogovoriti oko strategije Ine ili će Vlada preduzeti pravne korake kako bi zaštitila interes Hrvatske, među kojima je i mogućnost tužbe", izjavio je Vrdoljak. Prema sadašnjem ugovoru predsednik Uprave Ine Zoltan Aldott ima pravo veta na strateške odluke kompanije.

LONDON - *Financial Times* piše da se iza privatne tužbe koja je upravo podignuta pred mađarskim sudom protiv predsednika MOL-a krije zapravo „veliki trik“ kako bi se Žolt Hernadi

oslobodio sporova koji se po zahtevu Hrvatske vode protiv njega pred evropskim sudovima. Naime, obzirom da je optužnica koju je protiv Hernadija podigla bivša šefica pravne službe mađarske kompanije praktično identična Hrvatskoj, presuda mađarskog suda o Hernadijevoj nevinosti stvorila bi presedan, jer će morati da je prihvate sudovi u EU", prenosi poslovnjak tumačenje jednog neimenovanog mađarskog analitičara.

BUKUREŠT – Vlada Rumunije najavila je u utorak tromesečno odlaganje uvođenja nove akcize na goriva, ali samo za dizel, ustupajući pred pretnjom opšteg štrajka koju je dan ranije objavila Nacionalna konfederacija rumunskih drumskih prevoznika (CNR). Vlada je saopštila da nova akciza od oko sedam evrocenti ostaje da važi za benzin, „jer je njegova cena u Rumuniji najniža unutar EU“. Premijer Viktor Ponta se doduše ogradio izjavom da će prethodno morati da zatraži odobrenje od međunarodnih finansijera Rumunije. Uvođenje dodatne akcize na goriva je, naime, deo paketa uslova MMF-a u zamenu za produženje stand-by aranžmana sa Rumunijom.

Business review Romania

BUKUREŠT – Rumunski investicioni fond Fondul Proprietatea prodao je kompletan svoj udeo od 15% u rumunskoj gasnoj transportnoj kompaniji Transgaz, saopšteno je u četvrtak iz Fonda. Milion i 760 hiljada akcija prodato je putem javne ponude na berzi po ceni od 171 leja (38,7 evra) po jedinici, odnosno ukupno za oko 68,10 miliona evra. U utorak je Fondul Proprietatea saopštio da planira da proda oko 10% svog udela u Transgasu, prenosi **SeeNews** i dodaje da interesovanje investitora nekoliko puta nadmašilo ponudu Fonda.

BUDIMPEŠTA – Mađarska bi do kraja decembra mogla reprivatizovati manjinski udeo nemačke firme RWE u budimpeštanskoj gasnoj distributivnoj kompaniji Fogaz, objavio je u ponedeljak dnevnik Magyar Nemzet, citirajući čelnikja Fogaza Lasla Konza.

RWE Gas International je vlasnik 49,8% Fogaza, koji je prošle godine sa podatih 885 miliona kubika gasa snabdeo 806.000 domaćinstava u glavnom gradu Mađarske i okolini. Grad Budimpešta vlasnik je udela od 50% u tom distributeru. Konz je rekao da je revizija Fogaza završena i pre prodaje treba da se uradi i procena vrednosti. Mađarska država je već otkupila nazad budimpeštansku vodosnabdevačku firmu od francuskog DGF-a i mađarski gasni ogranak od nemačkog E.ON-a. Smisao renacionalizacije javnih kompanija je održavanje niskih cena energije u toj zemlji, objašnjava vlada. **energia.gr**

